

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 9ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1997

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΤΣΑΝΙΩΤΗ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ SIR JOHN BOARDMAN

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΤΣΑΝΙΩΤΗ

Ὁ καθηγητὴς κ. Boardman ἐκλέχτηκε ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν στὴ συνεδρίαση τῆς Ὀλομελείας ποὺ ἔγινε στὶς 19 Δεκεμβρίου 1996. Ἡ ἐκλογή κυρώθηκε μὲ Προεδρικό Διάταγμα ποὺ δημοσιεύθηκε στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως στὶς 23 Ἀπριλίου 1997.

Κύριε Boardman,

Ἡ Ἀκαδημία μας σᾶς δέχεται σήμερα ὡς ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς μὲ μεγάλη χαρά.

Ὅπως ἴσως γνωρίζετε ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἔχει τρεῖς Τάξεις, τὴν Τάξη τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, τὴν Τάξη Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν καὶ τὴν Τάξη τῶν Ἡθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.

Σὲ ἀρκετὲς χώρες οἱ Τάξεις αὐτὲς ἀποτελοῦν ξεχωριστὲς Ἀκαδημίες. Ἐμεῖς διατηροῦμε ἐνωμένες τὶς τρεῖς αὐτὲς κατηγορίες ἐπιστημονικῆς ἔρευνας γιὰτὶ πιστεύουμε ὅτι δὲν πρέπει νὰ κρατοῦνται χωριστὰ σὲ στεγανοὺς χώρους.

Σὲ ἓνα λεπτὸ θὰ καλέσω τὸ συνάδελφο κ. Καμπίτογλου νὰ σᾶς προσφωνήσει ὡς κλασικὸς ἀρχαιολόγος ποὺ ἀπευθύνεται σὲ κλασικὸ ἀρχαιολόγο.

Κύριε Boardman,

Σᾶς χαιρετῶ ὡς Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας καὶ ὡς μέλος τῆς Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν μὲ πλήρη ἐπίγνωση τοῦ πόσο ἀπαραίτητες εἶναι οἱ ἀνθρωπιστικὲς σπουδὲς γιὰ ὅλους μας, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν ἐπιστημονικὸ κλάδο, τὸν ὁποῖον διακονοῦμε.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΜΠΙΤΟΓΛΟΥ

Ἄγαπητὲ Κύριε Boardman,

Ἀπόψε ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν σᾶς δέχεται στοὺς κόλπους τοῦ Ἀνωτάτου Πνευματικοῦ Ἰδρύματος στὴν Ἑλλάδα μὲ μιὰ ἐπίσημη ἀλλὰ ἀπλή τελετὴ ὡς ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς στὴν Τάξη τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν. Μὲ τὴν ἐκλογή σας ἡ Ἀκαδημία προσθέτει ἓνα ἀκόμη διακεκριμένο ἀρχαιολόγο σὲ μιὰ σειρὰ πού περιλαμβάνει τὰ ὀνόματα τακτικῶν μελῶν ὅπως τοῦ Γεωργίου Οἰκονόμου, τοῦ Ἀναστασίου Ὀρλάνδου, τοῦ Χρήστου Καρούζου, τοῦ Σπυρίδωνος Μαρινάτου, τοῦ Γεωργίου Μυλωνᾶ, τοῦ Σπύρου Ἰακωβίδη καὶ ἀντεπιστελλόντων μελῶν ὅπως τοῦ Homer Thompson, τῆς Jacqueline de Romilly, τοῦ Nicholas Hammond, τοῦ Helmut Kyrieleis, τοῦ Steven Runciman, τοῦ A. D. Trendall, τοῦ Βάσου Καραγιώργη, τοῦ Nicholas Coldstream.

Ἡ Ἀκαδημία μοῦ ἀνέθεσε νὰ σᾶς προσφωνήσω ἀπόψε καὶ ἐκτελῶ αὐτὸ τὸ καθῆκον μὲ βαθυτάτη χαρά.

Κύριε Πρόεδρε τῆς Ἀκαδημίας, κυρία καὶ κύριοι συνάδελφοι, Σεβασμιώτατε, Ἐξοχώτατε κ. Πρέσβυ τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας, Ἕλληνες καὶ ξένοι ἀρχαιολόγοι, κυρίες καὶ κύριοι,

Ὁ Sir John Boardman γεννήθηκε στὴν Ἀγγλία τὸ 1927 καὶ ἐκπαιδεύθηκε στὸ Chigwell School καὶ στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Cambridge.

Ἡ πρώτη σημαντικὴ θέση πού κατέλαβε στὴν ἀρχαιολογικὴ του σταδιοδρομία ἦταν ἡ θέση τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τῆς Βρετανικῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν στὴν περίοδο 1952-55.

Τὸ 1955 ὁ Boardman ἐγκαταστάθηκε στὴν Ὁξφόρδη, πρῶτα ὡς Assistant Keeper στὸ Ashmolean Museum καὶ κατόπιν ὡς Reader in Classical Archaeology στὸ Πανεπιστήμιο. Ἐγίνε Ἐταῖρος τριῶν κολλεγίων τῆς Ὁξφόρδης τὸ δὲ 1978 ἐξελέγη Lincoln Professor, θέση τὴν ὁποία καὶ ἐκράτησε μέχρι τοῦ 1994 ὁπότε ἔγινε ὁμότιμος καθηγητής.

Ἡ ἔδρα τῆς Κλασσικῆς Ἀρχαιολογίας καὶ Τέχνης τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης ἔχει μίαν ἔνδοξο ἱστορία μὲ καθηγητὲς ὅπως ὁ John Beazley, ὁ Bernard Ashmole καὶ ὁ Martin Robertson, τὸν ὁποῖο ὁ Boardman διαδέχθηκε. Μὲ τὴν ἐκλογή τοῦ Boardman στὴν ἔδρα προστέθηκε ἓνα ἀκόμη διακεκριμένο ὄνομα σ' αὐτὸν τὸν λαμπρὸ ἀστερισμό.

Ὁ Boardman ἔχει ἤδη τιμηθεῖ ἀπὸ πολλὰς Ἀκαδημίας, Ἐπιστημονικὰ Ἰδρύματα καὶ Πανεπιστήμια. Ἀναφέρω μόνον λίγα: Εἶναι Ἐταῖρος τῆς Society of Anti-

quaries του Λονδίνου και τακτικό μέλος τῆς Βρετανικῆς Ἀκαδημίας, εἶναι ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Βαυαρικῆς Ἀκαδημίας, ξένο Μέλος τῆς Βασιλικῆς Δανικῆς Ἀκαδημίας και ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας· εἶναι Membre Associé Étranger τοῦ Institut de France (Académie des Inscriptions et Belles Lettres)· εἶναι μέλος τοῦ Γερμανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου. Εἶναι ἐπίτιμος Διδάκτωρ τοῦ Ἐθνικοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν και τῆς Σορβόνης.

Ὁ Boardman δὲν εἶναι μόνο διακεκριμένος ἐπιστήμων, εἶναι και ἐξαιρετικὸς διδάσκαλος και ὀμιλητῆς και γι' αὐτὸ καλεῖται συχνὰ ἀπὸ Πανεπιστήμια και ἄλλα ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα ὡς ἐπισκέπτης καθηγητῆς. Δὲν θὰ ξεχάσω τὴν θριαμβευτικὴ του περιοδεία στὴν Αὐστραλία, τὸ 1987 ὅταν εἶχε προσκληθεῖ ἐκεῖ ἀπὸ τὸ Αὐστραλιανὸ Ἀρχαιολογικὸ Ἰνστιτούτο.

Ἄλλὰ ὁ Boardman δὲν εἶναι μόνο μεγάλος Ἐπιστήμων, εἶναι και ἰκανότατος διοικητικὸς. Ἀπὸ προσωπικῆ δὲ πείρα γνωρίζω πόσο μεγάλη ὑπῆρξε ἡ συμβολή του στὴν ἐκδοσὴ τῶν τόμων τοῦ Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae και στὴν ἐπιτυχὴ του ἀποπεράτωση.

Ἄλλὰ ἄς στραφοῦμε στὸ ἐπιστημονικὸ του ἔργο τὸ ὁποῖο εἶναι πολυσύνθετο:

Οἱ ἀνασκαφές του στὸ Ἐμποριὸ τῆς Χίου, στὴν Κνωσὸ και στὴν Τόκρα τῆς Λιβύης διεξήχθησαν και δημοσιεύτηκαν ὑποδειγματικὰ και οἱ σχετικοὶ τόμοι ποὺ δημοσιεύτηκαν ἀποτελοῦν ἀναγκαῖα στοιχεῖα τῆς βιβλιοθήκης κάθε κλασσικοῦ ἀρχαιολόγου.

Δὲν θ' ἀναφέρω ἐδῶ τὰ ἀναρίθμητα ἄρθρα του ἀλλὰ μόνο τὰ βιβλία του, γραμμένα στα Ἀγγλικά, πολλὰ τῶν ὁποίων ὅμως, ἔχουν μεταφραστεῖ σ' ὅλες τις κύριες Εὐρωπαϊκὲς γλῶσσες.

Ἐγραψε μέχρι στιγμῆς μόνος του 27 βιβλία και μὲ τὴ συνεργασία ἄλλων ἄλλα 11.

Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ βιβλία εἶναι δημοσιεύσεις ἀνασκαφῶν του ὅπως τὸ βιβλίο του γιὰ τὸ Ἐμποριὸ τῆς Χίου, ἄλλα εἶναι γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ὅπως τὸ βιβλίο του Greek Art ποὺ ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν οἶκο Thames and Hudson τὸ 1964 και ἐπανεκδόθηκε τὸ 1973, ἢ τὰ βιβλία του γιὰ τὴν Ἀττικὴ μελανόμορφη και ἐρυθρόμορφη κεραμεικὴ. Πολλὰ ὅμως βιβλία του ἔχουν τελείως εἰδικὸ χαρακτήρα ὅπως εἶναι The Gretan Collection in Oxford, ἢ the Greeks, Overseas, ἢ The Date of the Knossos Tablets.

Δὲν ὑπάρχει κατηγορία ἀρχαιολογικῶν Μνημείων, ἀντικειμένων ἢ προβλημάτων ποὺ νὰ ξεφυγαν τὴν προσοχὴ του· ἀπὸ τὴν κεραμεικὴ περνᾷ στὴ γλυπτικὴ, στοὺς σφραγιδόλιθους και στὶς πινακίδες Γραμμικῆς Β' τῆς Κνωσοῦ, στα προβλήματα τοῦ ἀποικισμού τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων και στα ταφικὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων.

Σὲ μιὰ ἐποχὴ στὴν ὁποία οἱ Κλασσικὲς σπουδὲς κινδυνεύουν νὰ χάσουν τὸν ἀν-

θρωπιστικό τους χαρακτήρα και να τεμαχιστούν σε στεγανά διαμερίσματα ειδικοτήτων ή συμβολή του Boardman με την ευρύτητα των μελετών του πρέπει να χρησιμοποιήσει σε όλους μας σαν παράδειγμα· αλλάζοντας μία μόνο λέξη στη γνωστή φράση που χρησιμοποιήθηκε για τον Sir Thomas More «A Man for all seasons», θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο Boardman είναι «An Archaeologist for all seasons».

Αλλά η συμβολή του Boardman ως διδασκάλου είναι επίσης σημαντικώτατη και από την άποψη αυτή η 'Αρχαιολογική 'Επιστήμη στην 'Ελλάδα του χρωστάει πολλά. 15 νέοι 'Ελληνες αρχαιολόγοι έκαναν τις μεταπτυχιακές τους σπουδές στην 'Οξφόρδη υπό την έποπτεία του, μερικοί απ' αυτούς ήδη κατέχουν σημαντικές υπεύθυνες θέσεις στα 'Ελληνικά Πανεπιστήμια, στην 'Αρχαιολογική 'Υπηρεσία, στα 'Ελληνικά Μουσεία, στα 'Ελληνικά Κέντρα 'Ερεύνης. 'Η 'Ελληνική 'Επιστήμη χρωστά στον Boardman πολλά.

Σήμερα το άνωτατο πνευματικό ίδρυμα της 'Ελλάδας, ή 'Ακαδημία 'Αθηνών, τιμά τον Boardman σ' αυτή την εκδήλωση. 'Ο Boardman τιμά την 'Ακαδημία με την άποδοχή αυτής της τιμής.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι παραχωρώ το αναλόγιο στον Sir John Boardman, του οποίου η όμιλία έχει τον τίτλο: «Narrative formulae in Greek Vase Painting» (Τυποποιημένες άφηγηματικές παραστάσεις στην 'Ελληνική 'Αγγειογραφία).